

ПРОБЛЕМИ ОХОРОНИ ПРАЦІ КРАНІВНИКІВ

Ожинська А. О., студ. (гр. ХН-72, ХТФ КПІ ім. Ігоря Сікорського)

Анотація. У даній роботі проаналізовано умови праці кранівників. Визначено основні ризики під час роботи працівників даної професії. Обґрунтовано необхідність дотримання вимог техніки безпеки під час роботи кранівника.

Ключові слова: кранівник, будівництво, небезпека, нерухомість, робочий день.

Abstract. This article analyzes the working conditions of crane operators. The main risks during the work of employees of this profession are identified. The necessity of observance of safety requirements during operation of the crane operator is substantiated.

Keywords: crane operator, construction, danger, real estate, working day.

Вступ. З давніх часів найбільш важкою і малопродуктивною роботою вважалося перенесення і перекидання з місця на місце, нагору і вниз великих вантажів. Люди завжди намагалися вдосконалити цю важку працю, створюючи різноманітні механізми для підняття вантажів.

Цими новими помічниками стали підйомні механізми – крани. На будівництві ними керують спеціально навчені машиністи. Саме від точності роботи кранівника на будівництві багатоповерхових будинків та промислових споруд залежить їх якість та міцність.

А оскільки населення нашої планети та його попит на якісний рівень життя постійно зростає, необхідно будувати дедалі більше житлових і промислових будівель, а, отже, професія кранівника набуває ще більшого значення [1].

Аналіз стану питання. Факторів, що впливають на роботу машиніста крану є чимало. До несприятливих факторів даної професії відносяться підвищений рівень шуму, вимушена робоча поза, загазованість повітря, робота на висоті.

Кранівник повинен бути особливо уважним під час роботи, оскільки він часто працює в різних природних умовах, де найменша неточність може призвести до серйозної аварії. Крім того, сам підйомний механізм – кран, створює навколо себе небезпечну зону, тому машиніст вимушений постійно слідкувати за тим, щоб в цій зоні не було сторонніх осіб. Також важливою складовою праці кранівника є екологічно безпечна експлуатація техніки.

Професія кранівника пов'язана зі значними фізичними навантаженнями та численними небезпеками. Тож, не дивно, що розроблено цілий ряд інструкцій, правил охорони праці та інших нормативних документів, присвячених професії кранівника.

Метою роботи є визначення основних небезпек, які загрожують життю і здоров'ю кранівника та оточуючих його людей.

Методики, матеріали і результати досліджень. На сьогодні, в період науково-технічного розвитку нашої країни, питання щодо охорони праці на підприємствах є одним із найважливіших.

Як наведено в Інструкції з охорони праці для кранівників [2], роботодавець зобов'язаний створювати у кожному підрозділі на кожному робочому місці такі умови праці, які відповідають вимогам нормативних актів, та забезпечувати виконання гарантованих законодавством прав працівників.

Машиніст крану повинен мати початкову професійну або середню спеціальну освіту, за віком не менше 18 років. З кранівником перед початком роботи обов'язково проводять інструктаж щодо охорони праці та техніки безпеки на робочому місці. Це стосується його знань та практичних навиків роботи, співпраці з іншими працівниками, знань пожежної безпеки.

Кранівник працює на великому складному технічному пристрої, в різних природних умовах і зонах, на різних виробничих процесах а, відтак, повинен враховувати можливість виникнення небезпечних чинників. Машиністи кранів працюють в умовах, схожих з підприємствами, що мають високий ступінь механізації. Водночас, у кранівників для організації безпечних умов праці потрібно враховувати ряд особливостей:

- робота на відкритих майданчиках (неможливо передбачити нормальні погодні умови під час роботи);
- запланована зміна робочого місця разом з технікою (переміщення крану для виконання робіт на нових ділянках будмайданчику);
- підвищене напруження (необхідність машиністу постійно контролювати виробничий процес, який змінюється);
- робоче місце на значних висотах, іноді за відсутності достатнього освітлення і в різних метеорологічних умовах [3].

Вплив на кранівника шкідливих виробничих факторів може призвести до зниження уваги, втрати здатності вчасно та правильно реагувати на різні ситуації, а в окремих випадках до професійних захворювань та травматизму. Цими факторами можуть бути підвищений шум та вібрація на робочому місці, загазованість та запиленість повітря, гострі кінці на поверхнях обладнання та інструменту, підвищена напруга в електричних пристроях.

Під час роботи крана в металургійному виробництві кранівник працює в умовах підвищеної температури, іноді понад 60°C внаслідок роботи теплових печей та розплавленого металу.

Організація зварювальних робіт на крані, перевантаження в електричних ланцюгах електрообладнання крану, куріння можуть стати причиною пожежі, що є дуже небезпечним для кранівника, оскільки він може знаходитися на значній висоті у невеличкій кабіні [2].

Висота крану досягає 32 м. Рух по крановим металоконструкціям та вихід на крановий шлях можуть призвести до падіння зі смертельним наслідком.

Причиною значного психологічного тиску є відповідальність машиніста крану за життя та здоров'я інших працівників та безпеку обладнання, які знаходяться в зоні його дії під час переміщення краном вантажу. Тому

машиніст крану, працюючи на будівництві, на виробничих ділянках повинен чітко дотримуватись вимог правил внутрішнього розпорядку цих підприємств.

Безпечна праця машиніста крана не в останню чергу залежить від технічного стану самого крану, раціональної організації процесу переміщення вантажу та співрівноваженості конструкції крану. Машиніст крану повинен добре знати конструкцію крану, на якому він працює, виконувати всі вимоги енергобезпеки, добре знати свої обов'язки, правила та норми експлуатації крану.

Висновки. Охорона праці машиніста крану – складне завдання, що вимагає зусиль великої кількості фахівців різних галузей. Це важка та досить небезпечна професія, тісно пов'язана з цілим комплексом шкідливих і небезпечних факторів. Враховуючи усе вищесказане, для мінімізації ризику отримання травм та виникнення професійних захворювань машиніст крану повинен мати спеціальну освіту, бути кваліфікованим працівником, знати та дотримуватись правил техніки безпеки на робочому місці, регулярно проходити планові медичні огляди. Кранівник повинен мати міцне здоров'я, бути психічно врівноваженим та завжди зосередженим на своїй роботі.

Науковий керівник: Землянська О. В., ст. викл. (каф. ОППЦБ КПІ ім. Ігоря Сікорського)

Література

1. Машиніст автомобільного крана [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://proforientator.info/?page_id=4848 (дата звернення 21.10.2020).
2. Інструкція з охорони праці для кранівників (машиністів) кранів мостового типу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://esop.m CFR.ua/779540?from=id2&token=208dbf3a-bcaa-11a0-e17d-2d015dec9310&t1=7776000&ustp=W> (дата звернення 18.10.2020).
3. Курс лекцій з навчальної дисципліни «Безпека праці в будівництві» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://core.ac.uk/download/pdf/19610742.pdf> (дата звернення 25.10.2020).